

VERSLAG

Nadia Nsayi

Datum: 15 mei 2019

Nadia Nsayi: Interculturaliseren of dekoloniseren?

Verslag:

Debat rond dekoloniseren in eigen samenleving.

Dekoloniseren gaat ook over diversiteit: superdiverse samenleving vandaag.

Bij de Rode Duivels wordt dit heel duidelijk: Dit is het België van de toekomst en is de context waarin jongeren opgroeien. Je groeit als jongere op met jongeren van een andere afkomst, een andere religie, ...

Hoe wij zijn opgegroeid is anders dan hoe kinderen vandaag de dag opgroeien en daar moeten we ons bewust van zijn

3 aspecten:

- **Veroordelen van een onrechtvaardig systeem:** We gaan nog te weinig kritisch om met ons koloniaal verleden. Dit systeem heeft vandaag de dag nog erfenissen en dat moeten we erkennen. Publieke ruimte kiest nog niet voor andere figuren: vb. figuren van Afrikaanse afkomst die ook een rol gespeeld hebben.
- **Verwerpen van 'witte superioriteit' en 'zwarte inferioriteit':** Destijds koloniale propaganda: mensen zijn wijsgemaakt dat witte mensen superieur waren aan zwarte mensen, dat ze minderwaardig zijn. Ook vandaag de dag worden kinderen hier mee geconfronteerd (en dit heeft oorsprong in het koloniaal verleden). We moeten ons er van bewust zijn dat zwarte mensen vandaag nog steeds niet dezelfde kansen hebben, niet iedereen in onze samenleving is gelijk.
- **Bestrijden van ongelijke machtsverhoudingen:** Ook in publieke ruimte, ook in organisaties. Wie beslist wat en wie geeft het beleid mee vorm. Nodigen we mensen uit om hun verhaal te vertellen of geven we ze op termijn ook echt een plek van tafel. Geven we ze ook een deel van de macht.

Waarom hier op inzetten?

- We hebben een superdiverse samenleving. Als je relevant wilt blijven, kan je niet anders dan je ogen openen en naar die superdiversiteit kijken.
- Er is heel weinig aandacht voor Afro-Belgen. Meestal is er wel aandacht voor mensen met een Turkse en Marokkaanse afkomst, maar de Afrikaanse gemeenschap komt vaak niet aan bod. Hoe ziet deze gemeenschap eruit?
 - o Vrij jonge gemeenschap
 - o Vrij hoog opgeleid
 - o Zeer zwakke sociaaleconomische situatieAls je deze jongeren wil betrekken, moet je ook rekening houden met het profiel van deze mensen.
- Ongelijkheid is gevaarlijk: zorgt voor frustratie, boosheid en leidt zelfs tot radicalisering. Daarom moeten we investeren in gelijke kansen en in volwaardig burgerschap.

Waar vindt het debat plaats?

- In de publieke ruimte: Dit is niet alleen een ruimte waar witte oude mannen worden geëerd

(straatnamen, pleinen, ...) maar ook mensen van andere afkomst.

- Musea: vaak de eerste kennismaking van jongeren met Afrika. We moeten oog hebben voor deze gevoeligheid en clichés
- Media: verhaal over Congo wordt vaak verteld door witte oude mannen, maar er moet ook meer aandacht komen voor verhalen van de nabestaanden. Nieuwe stemmen mogen aan het woord komen
- Onderwijs: er is heel wat goodwill, maar vaak gebrek aan kennis of afwezigheid van handboeken. Samen met Studio Globo werd hierrond een lespakket ontwikkeld.
- Jeugdwerk: Het is een illusie om te denken dat het evident is dat mensen met een verschillende afkomst zo maar de weg vinden naar elkaar. Congolese kinderen hebben nood aan activiteiten die meer gericht zijn op hun land van afkomst, identiteitsvorming, uitwisseling met mensen in dezelfde situatie. We hoeven niet per se te streven naar activiteiten waar iedereen aan deelneemt, doelgroep specifiek jeugdwerk is zeker ook oké. In het algemeen moeten we meer kennis opbouwen rond die groep die ook andere verwachtingen heeft en noden heeft. We moeten diversifiëren in ons aanbod en samenwerken met organisaties die expertise bezitten.

Conclusie: Dekolonisering mag zich niet beperken tot straatnamen en musea. De echte inzet is gelijkwaardige participatie. Dat proces is alleen mogelijk als we los van koloniale denkbeelden en complexen met elkaar kunnen omgaan.

Er is al heel veel geïnvesteerd in diversiteit: goede nota's, diversiteitsmensen, ... Maar de vooruitgang die geboekt is, is niet voldoende. Dat heeft te maken met het feit dat we allemaal in witte organisaties blijven werken en denken. We vertrekken te weinig vanuit de noden en verwachtingen die er zijn. Daarom moeten we meer investeren in kennis over deze noden en verwachtingen. We moeten in dialoog gaan met de gemeenschappen.

Interessante quote(s):

“Dekolonisering mag zich niet beperken tot straatnamen en musea. De echte inzet is gelijkwaardige participatie. Dat proces is alleen mogelijk als we los van koloniale denkbeelden en complexen met elkaar kunnen omgaan.”

Wat heeft jou verrast? Wat is dat ene element dat je zeker zal onthouden?

Soms proberen we te hardnekkig alles inclusief te maken, terwijl het wel nodig is om al je identiteiten te leren kennen.

Waar kwamen veel vragen, opmerkingen, reacties of bedenkingen over?

- **Noemen we het nu diversiteit, interculturaliseren of dekoloniseren?**
Dat maakt niet uit. Jongeren hebben nood aan een aanbod. Het aanbod bestaat soms wel, maar de jongeren kennen het niet altijd. We moeten dus onze communicatie aanpassen.
- **Heeft het jeugdwerk een rond als het gaat over radicaliseren?**
Er is een vorm van vervreemding bij een aantal jongeren van de Afrikaanse gemeenschap, een terugplooiën op zichzelf. De thuissituatie en de school blijven het belangrijkste. Jeugdwerk kan maar een antwoord bieden op een aantal uitdagingen als ze de jongeren ook effectief bereikt. We moeten daarom durven uitbreken en kijken naar andere vormen van samenwerken.
- **Het is soms een verwarrend verhaal: De Rode Duivels zijn de toekomst (nvdr. Een mix van jongeren met verschillende achtergronden) maar tegelijkertijd zoeken jongeren naar 'lotgenoten'.**
Het is een EN - EN verhaal. Vele jongeren hebben een dubbele identiteit en hebben dus nood aan een dubbel aanbod. Je kan het ene moment in een context zijn met een mix van jongeren met verschillende achtergronden, maar soms heb je ook de nood om samen met gelijkgestemden te zijn. Soms proberen we te hardnekkig alles inclusief te maken, terwijl het wel nodig is om al je identiteiten te leren kennen.

- **Moeten we onze pogingen om inclusief te werken dan gewoon loslaten?** Nee, je moet nadenken over wie je wil bereiken. En dan moet je naar de gemeenschappen stappen om te vragen of ze dat zelf ook zien zitten.

Besluit: Het is een En-En verhaal: ik ben EN Vlaming EN Congolees. Ik wil dus een aanbod dat zich richt op EN mijn Vlaamse identiteit EN aanbod dat zich richt op mijn Congolese identiteit en die vormen kunnen perfect naast elkaar staan en samengaan. We spreken altijd over meervoudige identiteit en het is ok om voor elke identiteit een aanbod te hebben, zolang die verschillende identiteiten en aanbods vormen elkaar ook voldoende vinden.